

ПРЕСЕЧНИ ТОЧКИ:

Устойчиво развитие и Маркетинг

Цели за устойчиво развитие и Корпоративна социална отговорност

Зелен преход и малки и средни предприятия

Секция „Икономика на фирмата“

Доц.д-р Милена Ангелова,
15 март 2024 г.

Наука - бизнес - гражданско общество

Република България
ИКОНОМИЧЕСКИ
И СОЦИАЛЕН СЪВЕТ

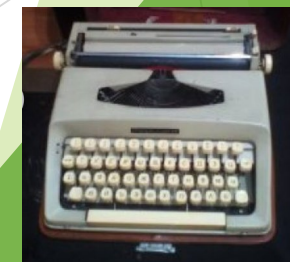
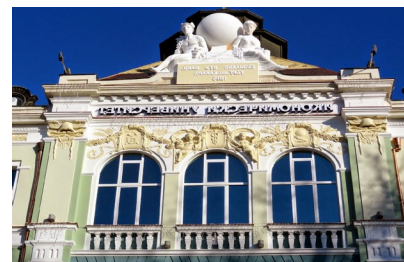
АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

Отговорният бизнес - за бизнес по правилата.

Институт за икономически изследвания

Българска академия на науките

Развиваме икономическата теория
Предлагаме нови идеи и решения на управлението и бизнеса
Подготвяме висококвалифицирани икономисти

Пресечни точки - мултидисциплинарност и синергия

1. Устойчиво развитие и маркетинг – взаимодействия и синергия, обществени и геополитически влияния. Интеграция в маркетинговата стратегия на ангажимент за устойчиво развитие.
2. Цели за устойчиво развитие и корпоративна социална отговорност.
3. Преход към устойчивост – възможности да бъде ускорен и организациите да бъдат насърчени и мотивирани да го извършат бързо и успешно, включително най-уязвимите и малки от тях.
4. Доброволен стандарт за МСП – отворена консултация.

Пресечни точки

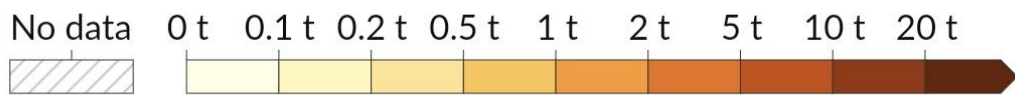
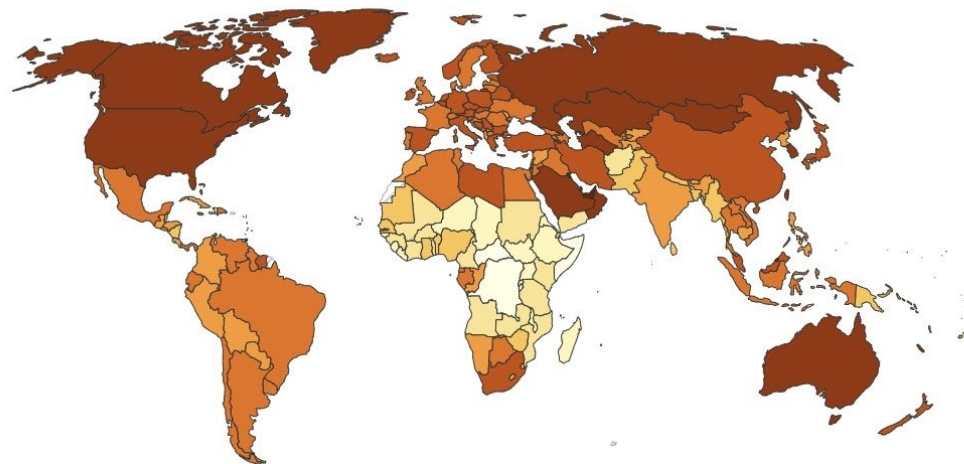
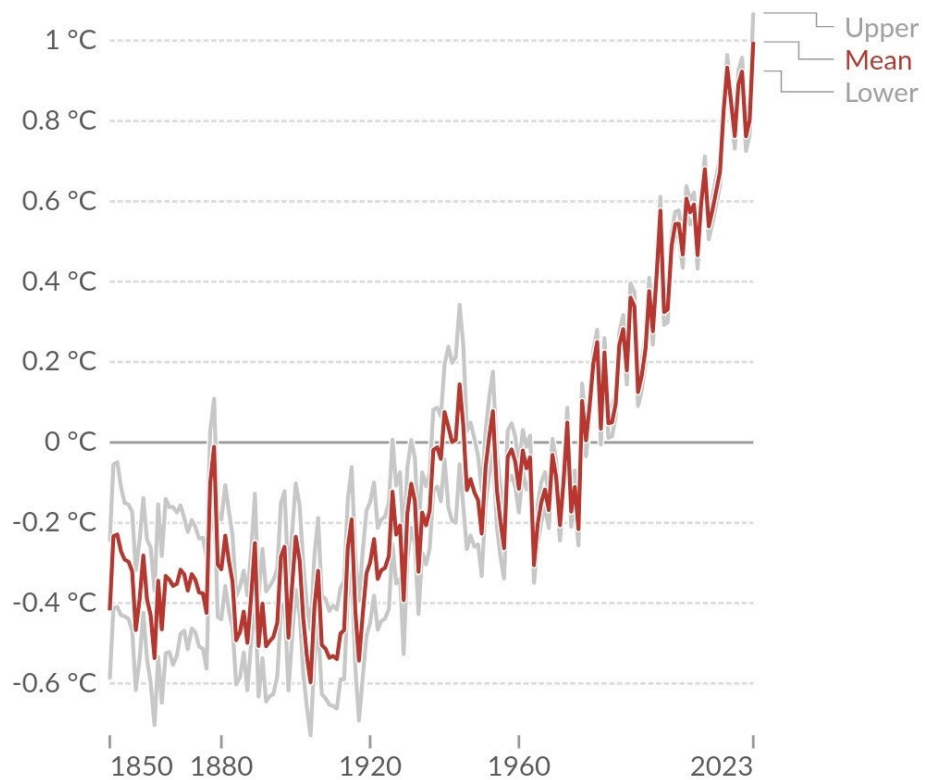
1. Устойчиво развитие и маркетинг – взаимодействия и синергия, обществени и геополитически влияния.

Интеграция в маркетинговата стратегия на ангажимент за устойчиво развитие.

Реални ли са климатичните промени?

Въпреки постигнатият на основа на Парижкото споразумение напредък, светът е далеч от постигането на необходимото ограничаване на емисиите, така че да се гарантира целта от 1.5°C.

Глобални температурни аномалии и CO₂ емисии на глава от населението

Източник: ourworldindata.org

Измерения на климатичните промени

- ▶ Световната наука е единодушна, че глобалните парникови емисии трябва:
да нарастват най-късно до 2025 г., да намалееят с 60% до 2035 г.,
до 2030г. да намалееят с 43% спрямо 2019 г., да са нетна нула до 2050 г.;
- ▶ Климатичните промени са тук: трагичното лято на 2023 г. отчете 61 000 жертви на горещините, безпрецедентни наводнения и над 400 000 ха изгоряла в пожари земя – в България, но и в Гърция, Италия, Испания, Кипър, Португалия;
- ▶ До 2050 г., комбинацията от свързани с водата и климата проблеми и конфликти ще принудят над 1 млрд. души по света да мигрират. Недостигът на вода и свързаните с това напрежения и конфликти, са сериозна заплаха за мира;
- ▶ ЕС е отговорен само за 7% от световните парникови емисии. Постигането на глобална климатична неутралност до 2050 г. изисква ангажимент от останалата част от света, отговорен за останалите 93% емисии. ЕС може да бъде световен лидер и да дава пример, да бъде надежден партньор и да оказва подкрепа;
- ▶ CO₂ емисиите на Китай трябва да спадат годишно с 4-6% до 2025 г., за да се постигнат целите за климатична неутралност. Това е малко вероятно, тъй като в периода 2021 – 2023 г., CO₂ емисиите нарастват средно с 3.8% годишно, при темп от 0.9% за периода 2016-2020 г.

Обществени и геополитически влияния

- ▶ Приемането на целите за устойчиво развитие (ООН, 2015) и обществените тенденции и цели за постигането на климатична неутралност надграждат пазарната икономика с компоненти на социалното и устойчиво развитие;
- ▶ Конкурентоспособността се разбира не само в традиционния смисъл на икономическа ефективност, но обхваща и постигането на целите за устойчиво развитие и социален прогрес, следвайки обществените и геополитическите процеси:
 - ЦУР определят поведението на МСП, обществените очаквания, потребителските предпочитания и са ключов фактор за достъпа до пазари и до финансиране;
 - Геополитическите процеси обуславят преориентирането на веригите на стойността от икономически изгодни към геополитически устойчиви;
 - Проф. Щиглиц (Шумпетерова лекция, Събрание на МСП, 16.11.2020 г.):
публичният ресурс, инвестиран от държавите за активни политики за постигането на техните цели, е водещ определител на поведението на организациите, надделяващ над чисто пазарните сили;
 - Проф. Соете (Шумпетерова лекция, Събрание на МСП, 28.11.2022 г.):
концепция за креативното разрушение в продължение и надграждане на класическата теория на Шумпетер за предприемачеството. Способността за бързо адаптиране към промените и за интегрирането на очакванията на обществото и заинтересованите страни в бизнес стратегията е ключов фактор за успех;
- ▶ КСО: доброволен ангажимент над законовите изисквания или регламентирана бариера за пазарен вход.

Обществена ангажираност и работа със заинтересованите страни - интегриране в маркетинговата стратегия

Ангажирането на заинт. страни, посредством възможностите на маркетинг на взаимоотношенията е особено важно за:

- определяне на действия и на отчетност за устойчивостта;
- съчетаване на устойчивостта в обновената бизнес стратегия.

Основни предизвикателства при съчетаване на стратегическия маркетингов подход и целите за устойчиво развитие

- ❑ **Децентрализирана маркетингова стратегия:** риск от липса на холистична, прецизно формулирана стратегия, адресираща ЦУР и КСО и замяната ѝ с частични действия, с PR характер или медийни кампании;
- ❑ **Откъслечни усилия:** изпълнение на частични, несвързани действия по различни области на ЦУР и КСО, адресиращи нуждите на някои от групите заинтересовани страни, но не осигуряват единен стратегически подход;
- ❑ **Ресурсни ограничения:** много организации отчитат ограничените финансови, човешки и времеви ресурси като основна пречка за стратегическото планиране и развитие на действия, насочени към постигането на ЦУР и КСО.

- ❑ **Баланс:** затруднения на организациите да балансират основните си интереси (на собственици, акционери и др.), така че да облекчат напреженията между постигането на финансовите и на социални и екологични цели;
- ❑ **Краткосрочен фокус:** основна цел на организациите е да максимизират печалбите за собствениците и акционерите, чрез адресиране на относително лесни за постигане краткосрочни финансови цели. Множествените кризи от последните години промениха съществено това, като добавиха изискването за устойчивост и реструктуриране на веригите за доставка за избягване на геополитическите рискове и икономическата принуда;
- ❑ **Интереси на акционерите:** все по-големи очаквания на финансовите агенти организациите да обръщат по-голямо внимание на социалните, етичните и екологичните аспекти при вземане на инвестиционни решения и изискване на информация за тези аспекти при осигуряването на достъп до финансиране;
- ❑ **Интереси на заинтересованите страни:** фокус върху дългосрочните аспекти на корпоративното управление, социалната отговорност, устойчивостта – дори и те да не оказват незабавни положителни финансови ефекти.

Предизвикателства за постигането на ЦУР: най-голямо предизвикателство за организациите:

- ❑ Повишаване разбирането, че ЦУР и КСО носят по-скоро бизнес възможности, отколкото рискове, но все още липсват ясни стратегии за капитализиране на нефинансови действия към пазарни и конкурентни предимства. Именно тази празнина следва да запълни маркетинга;
- ❑ 70% до 80% от пазарната стойност на организациите се формира от трудни за изчисляване нематериални активи, като: марка, интелектуален капитал, добронамереност и др. Поради това, организациите са особено чувствителни по отношение на потенциални щети върху тяхната репутация. Маркетинговата стратегия е основен инструмент в това отношение.

Пресечни точки

2. Цели за устойчиво развитие и корпоративна социална отговорност.

Съвременна бизнес отговорност - от КСО към ЦУР и структурирано отчитане на устойчивостта

- ▶ Отчитането на екологичните и социалните действия (нефинансово отчитане) е дискутирана тема още от началото на хилядолетието, като постепенно основните изисквания за отчитане се надграждат на доброволна основа с отчитане на ангажиментите на организациите за доброволно спазване на екологични, социални и етични изисквания;
- ▶ С приемането на ЦУР през 2015 г. се ускорява процесът на развитие на КСО в традиционния ѝ смисъл като задължителна и се поставят искания за единни критерии. Разширява се разбирането, че интегрирането на КСО в бизнес стратегията предлага ползи, като:
 - Засилва влиянието на интелектуалния капитал върху реалната стойност на компанията;
 - Удовлетворява в по-висока степен нарастващите изисквания на финансовите пазари, заинтересованите страни и подпомага адаптирането към глобалните тенденции;
 - Удовлетворява нарастващите изисквания за международна стандартизация на отчитането на постигането на нефинансови цели от бизнеса.

Елементи на съвременната бизнес отговорност

- ▶ Активен доброволен подход на организациите по отношение на икономическата, социална и екологична устойчивост, надвишаващ законовите изисквания. Произтича от нагласите на предприемачите, основани на ценностната им система и на отчитането на общите очаквания не само на клиентите, но и на заинтересованите страни;
- ▶ Надхвърляйки принципа да не се нанасят вреди и надграждайки го към стремеж за активно подобряване, модерната бизнес отговорност носи широк спектър от ползи: по-добра репутация, повишаване на потребителската удовлетвореност, по-висока привлекателност за таланти и по-добър достъп до участие във вериги на стойността и до финансиране;
- ▶ Свързана е и с по-добро управление на риска и сигурност на бизнеса, което предлага ползи за работниците, местните общности и обществото като цяло;
- ▶ Съвременната бизнес отговорност има няколко измерения:
 - **Икономическо** – стабилно и добро икономическо състояние, основано на принципите на честна конкуренция и добро управление, на ефективност, рентабилност и конкурентоспособност, така че организациите да изпълняват ключовата си роля за постигането на ЦУР 8 (Икономически растеж и достойни работни места) и 9 (Индустрия и иновации);
 - **Социално и обществено** – поддържане на етични отношения със заинтересованите страни – работници, потребители, местни общности;
 - **Екологично** – борба с климатичните промени, намаляване на замърсяването, съхраняване на природните ресурси.

Проактивен подход към съвременната бизнес отговорност

Съдържанието на модерната бизнес отговорност се развива динамично, като отразява геополитическите, икономически, обществени, технологични и екологични промени, които предпоставят предизвикателства, но носят и възможности:

- ▶ Дигиталната трансформация и подобреното споделяне на данни насърчават иновационния потенциал и създаването на добавена стойност, но и изискват повишаване на уменията, подкрепящи екосистеми, отношения на доверие;
- ▶ Енергоносителите и техните нарастващи цени имат все по-значителна роля и поставят изисквания за повишаване на ефективността на потреблението и прилагането на принципите на кръговата икономика;
- ▶ Демографските тенденции и изострящият се недостиг на човешки ресурси в световен мащаб изисква нов вид инструменти за привличането, мотивирането, развитието и задържането на персонал и за непрекъснатото повишаване и развитие на уменията;
- ▶ Внезапните кризи повишават значението на бизнес устойчивостта – разбира се като способност за справяне с непредвидени кризи и ситуации и инвестиране в инструменти за прогнозиране на промените във външната среда.

КСО и Стандарти за отчитане на устойчивостта

- ▶ Участие в общността;
- ▶ Вътрешнофирмена култура;
- ▶ Образование и развитие на лидерски умения;
- ▶ Корпоративно управление и бизнес етика;
- ▶ Екосъобразен бизнес.

- ▶ **Общи стандарти/всеобхватни**
(не подлежат на оценка за същественост):
 - ESRS 1 Общи изисквания (General requirements);
 - ESRS 2 Общи оповестявания (General disclosures);
- ▶ **ESG стандарти** (подлежат на оценка за същественост):
 - ESRS E1 Климатични промени (Climate change);
 - ESRS E2 Замърсяване (Pollution);
 - ESRS E3 Водна и морска среда (Water and marine resources);
 - ESRS E4 Биоразнообразие и екосистеми (Biodiversity and ecosystems);
 - ESRS E5 Използване на ресурсите и кръгова икономика (Resource use and circular economy);
 - ESRS S1 Собствена работна ръка (Own workforce);
 - ESRS S2 Служители по веригата на доставки (Workers in the value chain);
 - ESRS S3 Засегнати общности (Affected communities);
 - ESRS S4 Клиенти и крайни потребители (Consumers and end users);
 - ESRS G1 Бизнес поведение (Business conduct).

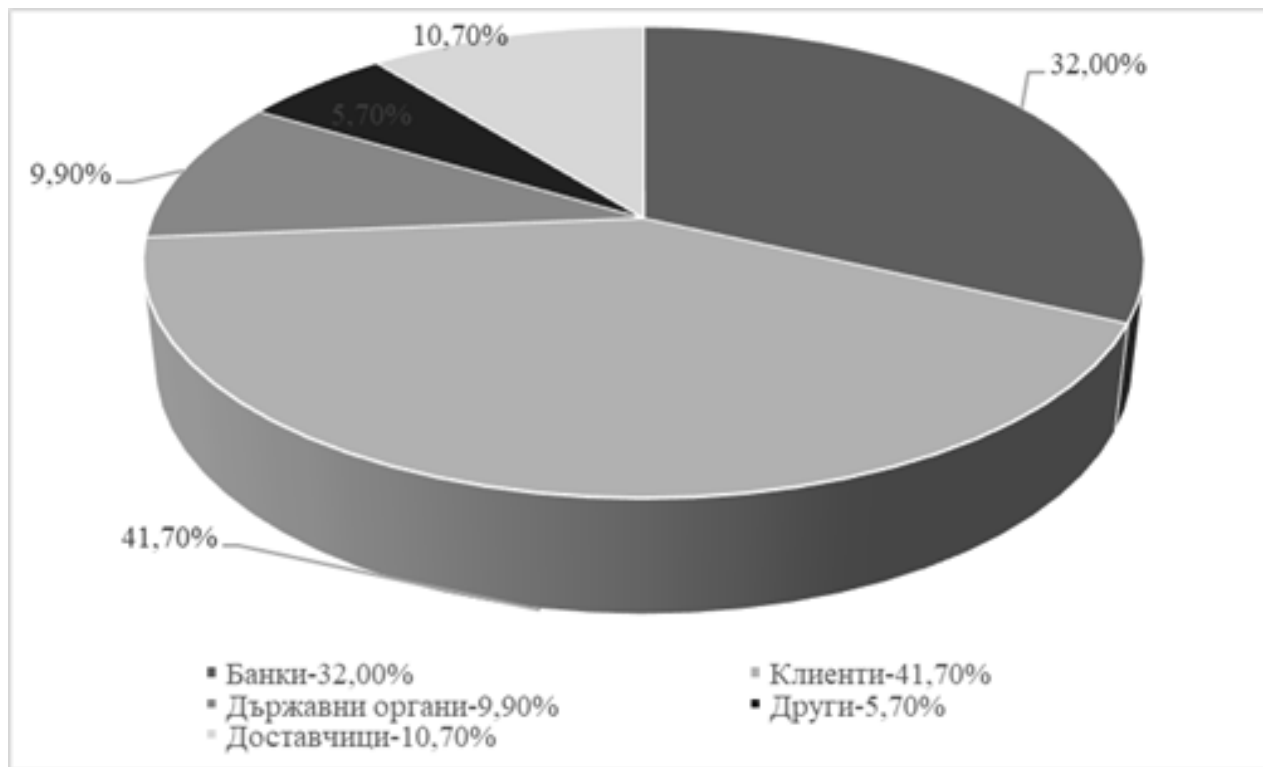

Пресечни точки

3. Зелен преход и малки и средни предприятия.

Инициатор на действия и проекти за устойчивост на МСП

- ▶ Веригите на стойността и банките инициират основната част от действията на МСП за реализирането на устойчиви проекти;
- ▶ Изискванията за нефинансово отчитане внасят съществено количество неопределеност в дейността на МСП;
- ▶ Въпреки предвидените преходни периоди, в които нефинансовото отчитане не е задължително за МСП, лидерите на веригите на стойността и финансовите институции могат да изискват подобна информация и при отказ, за тях съществува реална опасност да бъдат изтласкани от веригите и да не получат финансиране.

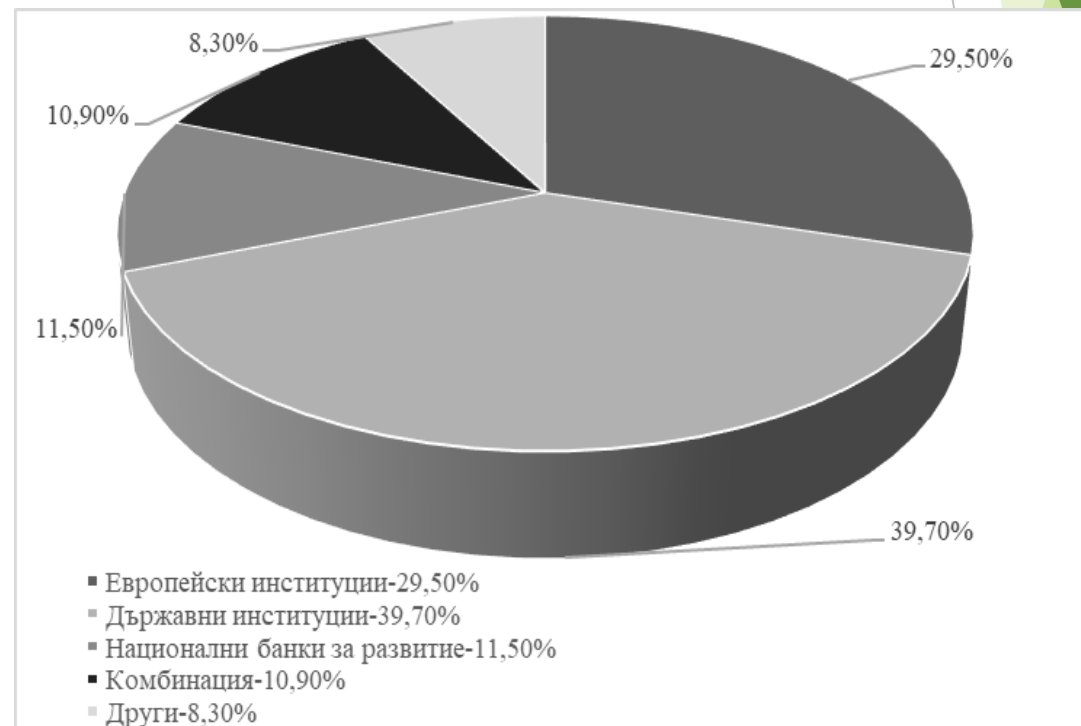
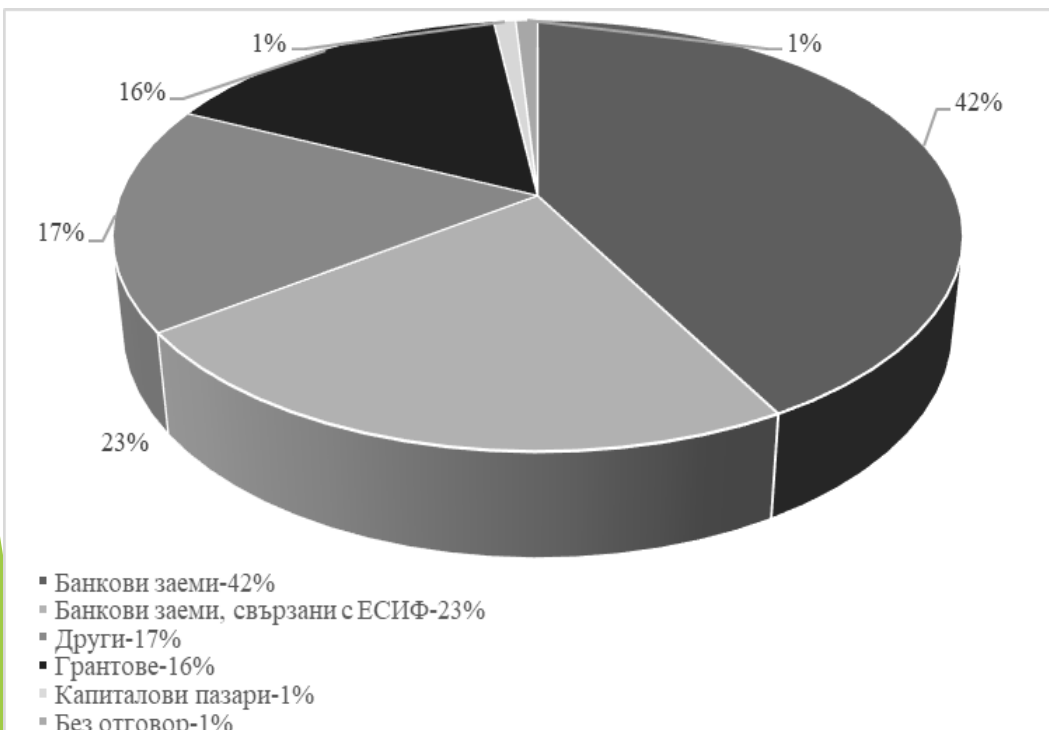

Финансови измерения на постигането на климатична неутралност

- ▶ След COP28 ООН посочва нуждата от глобални инвестиции в чиста енергия в размер на 4 трилиона евро годишно, до 2030 г. Тази сума нараства до 4,6 трилиона евро годишно след 2030 и до 2050 г., успоредно с нарастването на амбициозността на целите за постигане на климатична неутралност;
- ▶ Според ЕК, всяка година до 2030 г., ЕС трябва да инвестира 700 милиарда евро повече, в сравнение със средногодишните инвестиции за периода 2011-2020, за да декарбонизира икономиката си;
- ▶ За да се посрещне допълнителната нужда от ежегодни зелени инвестиции на световно и европейско равнище до 2050 г. е нужно да се развие нов пазар за устойчиво финансиране, с размерите на френския и белгийски пазари на облигации, взети заедно;
- ▶ България:
 - 82 % от чуждестранните инвестиции за 2023 г. (първите 9 мес.) са „реинвестирана печалба“ – основно на чужди банки, търговски вериги и недвижими имоти;
 - Интегрален измерител на чуждестранните инвестиции е дялът на ДМА в БВП. За периода 2005–2008 г. те са средно 36 %, като в резултат икономическият ръст е 6 -7%, а заплатите растат средно с 15 – 25%. С COVID-19 пандемията, този показател намаляват до 15% (при 25% средно за ЦИЕ) – което означава ежегоден спад с близо 20 млрд.лв. годишно от 2020 г. до сега;
 - Бавен старт на инструментите за подкрепа – както по програмите от СП, така и по ПВУ, като мерките стартираха от есента на 2023 г. Липса на мерки за подобряване на бизнес средата и намаляване на административните пречки.

Източници на финансиране на устойчивия преход на МСП

- ▶ За да се отговори на изискванията на приетата от ЕС политика за ускоряването на прехода към устойчива икономика, вмещаваща комплексни изисквания за постигането и отчитането на напредъка по ЦУР, са нужни огромни инвестиции. ЕК ги оценява на над 700 млрд. евро необходим допълнителен ресурс годишно;
- ▶ Банките остават основен източник за това, следвани от фондовете на ЕС, а капиталовите пазари, за съжаление, играят все още твърде слаба роля;
- ▶ Публичният ресурс е с най-висок относителен дял - инвестициите, свързани с устойчивост, се осигуряват приоритетно от грантове и субсидии.

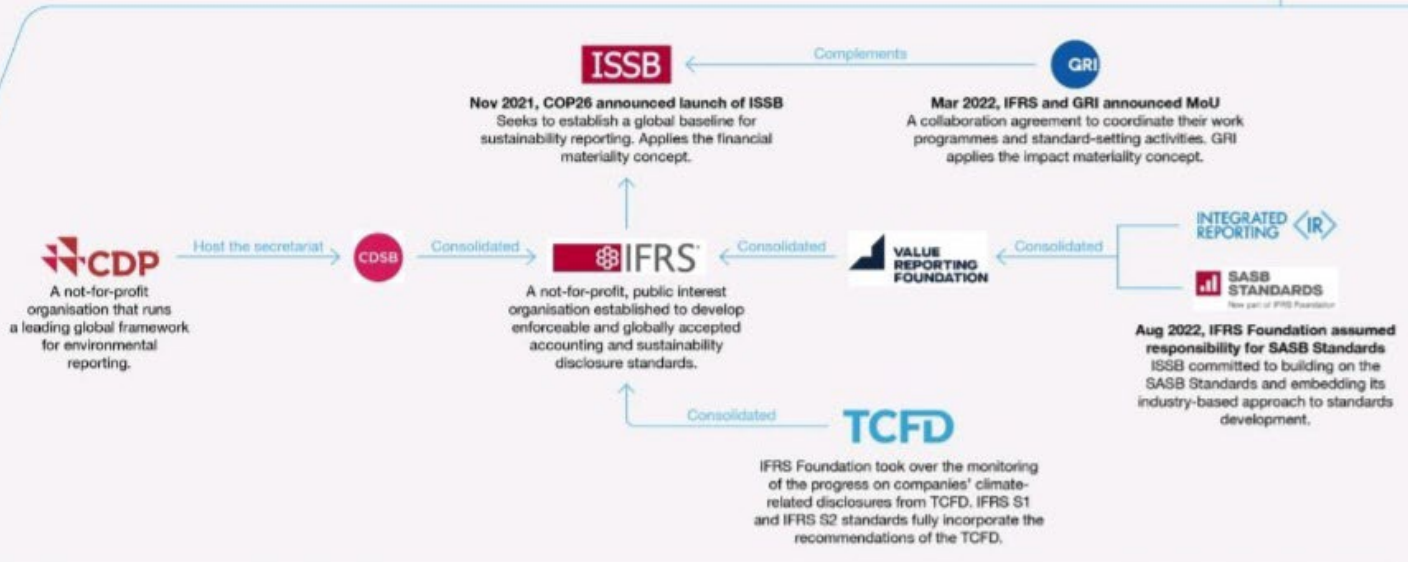

Административни изисквания

Замислени като „инструмент за подобряване на устойчивото управление и адресиране на екологичните и социални предизвикателства“ стандартите за нефинансово отчитане всъщност са източник на сериозна административна тежест и несигурност. Те са приложими:

- ❖ Директно за около 50 000 предприятия в ЕС;
- ❖ В облекчена форма – за около 1 000 публични МСП;
- ❖ НО 24.3 милиона МСП в Европа също са засегнати от тях – като част от веригите за доставки и при търсене на финансиране.
- ▶ Нефинансовото отчитане е сложно: 1 100 показателя:
 - 176 задължителни;
 - 647 предмет на оценка за същественост;
 - 279 доброволни;
- ▶ За да бъдат отчитани, плановете за преход първо трябва да бъдат изготвени и изпълнявани, с измерими показатели и доказателствен материал;
- ▶ Риск от фрагментация на регулациите:
в глобален план има над 40 таксономии. Колкото повече се изготвят, толкова по-важно е компетентните органи да координират и подобряват прилагането.

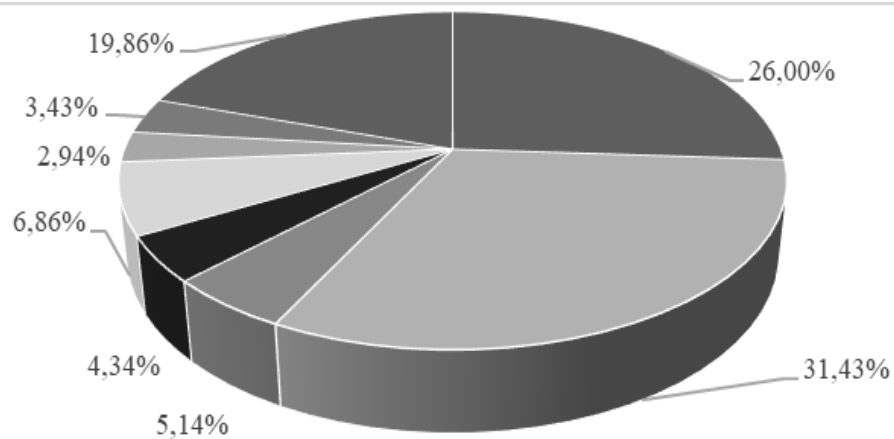
Pathway to ESG disclosure going mainstream

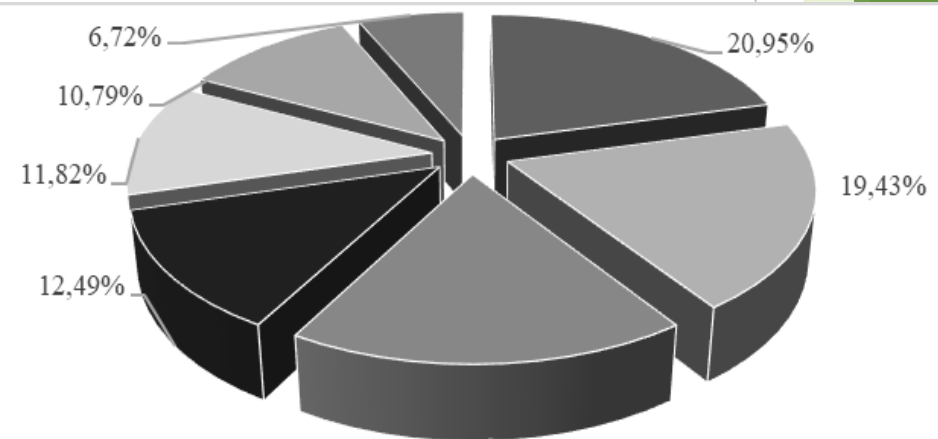
IFRS Foundation took over the monitoring of the progress on companies' climate-related disclosures from TCFD. IFRS S1 and IFRS S2 standards fully incorporate the recommendations of the TCFD.

Затруднения в дейността на МСП поради прекомерни административни изисквания и техните източници

- ▶ 75 % от МСП считат, че изискванията за действия за постигането на устойчивост и тяхното отчитане и свързаните с тях административните тежести са твърде високи, създават различни затруднения в тяхната дейност;
- ▶ Това ги поставя и в по-неизгодна позиция от техните конкуренти от трети страни, за които тези изисквания не се отнасят.

- Допълнителни разходи-26%
- Загуба на време-31,43%
- Затрудняват иновациите-5,14%
- Затрудняват инвестициите-4,34%
- Затрудняват удовлетворяването на потребителите-6,86%
- Затрудняват защитата на интелектуална собственост-2,94%
- Затрудняват привличането на квалифициран персонал-3,43%
- Затрудняват цялостно дейността-19,86%

- Регламент за защита на личните данни-20,95%
- Данъчно и финансово отчитане-19,43%
- Отчитане, свързано с ЧР и административни въпроси-17,80%
- Регулации за здравословен и безопасен труд-12,49%
- Лицензионни и разрешителни режими-11,82%
- Регулации за опазване на околната среда-10,79%
- Участие и сключване на договори за обществени поръчки-6,72%

Акцент върху отчитането, а не върху планирането и изпълнението: затруднения, предизвикани от административните изисквания за предоставяне на данни

Затрудненията поставят предизвикателства и оказват допълнителни тежести, които отклоняват продуктивен ресурс от МСП, като затрудняват икономическия растеж, иновациите и икономическото развитие. Произтичат от:

- ▶ Прекомерни и сложни задължения да се подават множество припокриващи се информации до различни органи;
- ▶ Липсата на комуникация между органите и установяването между тях на тромави и бавни процедури за обмен на данни;
- ▶ Твърде много, тежки, неефективни лицензионни и разрешителни режими;
- ▶ Информационното претоварване и проблеми със защитата на данните, тъй като споделянето на данни в множество публични регистри поставя под риск тяхната защита и често се случва да има пробиви в киберсигурността, водещи до изтичане на данни на МСП;
- ▶ Неефективни комуникационни канали и различни платформи за обмен на документи, които затрудняват отношенията на МСП с публичната администрация и натоварват техния персонал с необходимостта да познава и следва техните различни изисквания, като и водят до загуба на време и ресурси;

Акцент върху отчитането, а не върху планирането и изпълнението: затруднения, предизвикани от избрания дизайн на регулации

► Изискванията за постигането и отчитане на устойчивостта добавят нови проблеми:

- Посредством разпространето на задълженията на лидера на веригата на стойността към всички участници в нея, МСП се поставят в условията на неопределеност и им се налагат изисквания за отчетност, което ангажира допълнително и без това ограничените им управленски, времеви, парични и човешки ресурси;
- Делегирането на изготвянето на подзаконовите актове на външен частен подизпълнител поставя под въпрос прозрачността и прилагането в пълен обем на механизмите на демократичен контрол и участие на заинтересованите страни в процеса. Негативните ефекти се проявяват в свръхрегулиране, увеличаване на административните тежести и принуда МСП да разчитат на скъпо платени външни консултанти;
- Поради възприемането на твърде подробни административни изисквания, законодателят се ангажира с микро управление на дейностите на бизнеса за постигане на ЦУР, вместо да определи общата рамка, в която да оперират организациите. Това води до увеличаване на ресурсите, които МСП трябва да отделят за осигуряването на съответствие, вместо за извършването на първостепенните си дейности, като в резултат се застрашава тяхната конкурентоспособност и оцеляването им;
- Посредством изключително подробните изисквания за отчетност, законодателят на практика определя и много от елементите на дейността на МСП, изпълнението на които изисква значителни инвестиции, човешки ресурси и време, несвързани с основния предмет на дейност и това допълнително намалява конкурентоспособността.

Предложения

- ▶ Изискванията за постигането и отчитането на устойчивостта за МСП да бъдат прости, пропорционални и насочени към управлението на промяната;
- ▶ Да се въведе европейски доброволен стандарт, ограничаващ непропорционалната административна тежест, прехвърляна върху тях от лидерите на веригите на стойността. Той трябва да ограничава количеството изисквана информация, така че дори най-малките компании да могат лесно да я предоставят, като се:
 - Гарантира спазването на предвидените преходни периоди и облекчения;
 - Изясни проблематиката по одитирането на предоставяните данни. Комитетът на европейските органи по надзор на одита да издаде незадължителни указания за това каква процедура да бъде следвана от държавите членки на ЕС;
 - Елиминира или поне да се ограничи до минимум двойното отчитане – например, произтичащо от специфичните стандарти по сектори и от международните счетоводни стандарти;
 - Изработи прост, ясен и достъпен в интернет калкулатор на CO₂ емисиите.
- ▶ Опростяване на административните процеси, хармонизиране на отчитането, създаване на Единна входна точка, прилагане на ефективно електронно управление със свързани и обменящи данни регистри, на принципа „само веднъж“, както и осигуряване на:
 - Ефективна комуникация и координация между различните органи и поддържаните от тях бази данни, консолидирани и опростени искания за отчетите;
 - Прилагане на съвременна, стабилна и предвидима регулативна рамка, в която разрешителните и лицензионни режими да са сведени до необходимия минимум, а промените в тях да се консултират с МСП и техните представителни организации.

Предложения

- ▶ Европейската таксономия е твърде сложна, предвидена основно за капиталовите пазари и е трудно приложима към кредитите за МСП. Да се:
 - Адаптира към специфичните им характеристики – например, като се преразгледат изискваните съотношения за зелени активи;
 - Дефинират ясно правилата за устойчивост на банковите заеми за МСП по ясен и прост за изпълнение начин, като се обвържат с конкретни действия по съответните ЦУР;
 - Финансов омбудсман за МСП и гарантиран достъп до банкови услуги;
 - Основат индикаторите за изпълнение на доброволния стандарт за нефинансово отчитане, който да е и тяхна горна граница;
- ▶ Финансовите инструменти са сложни, изискват често скъпоструващи консултантски услуги и наличието на собствен финансов ресурс, с който основната част от МСП не разполагат и поради това грантовото финансиране е по-подходящо за тях. За да се улесни достъпът до публичен ресурс, да се опростят правилата за кандидатстване, изпълнение и отчитане, да се повиши ефективността на схемите и да се намали продължителността на процедурите;
- ▶ Преходът към устойчивост е невъзможен без МСП, които съставят 99,8% от европейските предприятия. Неговият успех зависи ефективната подкрепа за МСП, тъй като е очевидно, че нужните им за извършването на успешен преход към устойчивост инвестиции са огромни и непосилни – особено на фона на изкривената от геополитическите процеси конкурентна среда. За това са необходими амбициозни мерки за подпомагане на постепенната трансформация на бизнес модела на МСП – включително, при необходимост - посредством преадаптиране на целите на ЕС и на политическите инструменти към техните възможности.

Пресечни точки

**4. Доброволен стандарт за МСП – отворена
консултация.**

Модулен подход за максимизиране на пропорционалността

Базов модул на доброволния стандарт за МСП

Разкриване на инф.	СЪДЪРЖАНИЕ	Бр.въпр.
V1 Основа за подготовка	Предприятието разкрива: - Коя от възможностите за изготвянето на отчет е избрало (...); - Дали отчета за устойчивост е изготвен на консолидирана (...) или индивидуална основа (..); - Списък с поделения (адреси на регистрация), включени в консолидирания отчет за уст.	-
V2 Уст. преход	Кратко описание ако са планирани или се прилагат мерки за прехода към устойчивост.	-
V3 Енергия и емисии на парникови газове	Предприятието следва да разкрие общата си консумация на енергия в MWh, разделена по: - Произведена при ползването на изкопаеми горива; и - Електрическа енергия, по сметки, получени от доставчика, разделена по възобновяеми и невъзобновяеми източници, ако има такава информация. Предприятието трябва да разкрие: - Емисиите на парникови газове по Обхват 1, в тона CO₂ (собствени или контролирани изт.); - Емисиите на парникови газове по Обхват 2, в тона CO₂, по местоположения (емисии от произвеждането на закупувана енергия).	12
V4 Замърсяване на въздух, вода и почви	Предприятието трябва да разкрие, ако е приложимо, видовете замърсители (съответни количества), които отделя при изпълнението на дейностите си спрямо въздуха, водата или почвите, по начина, изискван от компетентните органи (...), или основан на Системи за управление на ефекти върху околната среда (EMAS).	7
V5 Биоразнообразие	Предприятието да разкрие, ако е приложени: брой, площ (в ха) на притежаваните обекти, които управлява, наема или са на лизинг, разположени в или близо до зони с чувств.местообит. Предприятието може да отчете: данни за ползване на земя-общо: ползвана, консервирана, обща площ, ориентирана към природата – ползвана или в близост.	4
V6 Вода	Предприятието следва да разкрива: - водата, която насочва за нуждите си (...) Ако е приложимо: - потреблението си на вода (...)	9

Базов модул на доброволния стандарт за МСП

V7 Ползване на ресурси, кръгова икономика, управление на отпадъците	Ако предприятието оперира, произвежда, строи и/или пакетира, то отчита: - Съдържание на рециклирани елементи в продуктите (стоки и материали) и в техните опаковки, за които предприятието е отговорно; - Относителен дял на подлежащо на рециклиране съдържание в продуктите и опаковките. Разкриваната информация включва: общото количество генериран отпадък и годишното количество на насочени за повторно употреба или рециклиране отпадъци.	9
V8 Работна сила – общи данни	Предприятието следва да отчете общия брой заети на пълно работно време, вкл. по: - Вид на договорните отношения (временни и постоянни); пол; етническа принадлежност;	8
V9 Работна сила - ЗБУТ	- Брой и относителен дял на известните свързани с полагането на труд инциденти; - Брой на фаталните инциденти (...).	3
V10 Работна сила Възнаграждения, колективно договаряне и обучения	Предприятието следва да отчита: - Съотношението между изплащаните работни заплати и минималната работна заплата; - Разликите в процент между заплащането на мъже и жени (...); - Относителният дял на работници и служители, обхванати от КТД; - Среден брой часове, посветени на обучение на персонала – общо и по пол (...).	7
V11 Работници във вериги за доставки, общности, потребители	Предприятието <u>може</u> да отчита: дали прилага процеси за идентификация на евентуално засегнати от сериозни отрицателни ефекти от неговата дейност работници във веригите за доставки, общности, потребители и клиенти (например, във връзка с продукти, услуги, дейности) и ако прилага, да ги опише. Ако са установени видовете въздействия, също следва да се опишат (...).	-
V12 Нак.актове, глоби: корупция, подкупи	В случай на издадени наказателни постановления или глоби през отчетния период, предприятието следва да разкрие: брой наказателни актове и обща сума на наложените глоби във връзка с нарушения на антикорупционни и против подкупи разпоредби.	4

Модул за МСП които вече имат политики, действия и цели

ОПИСАТЕЛЕН - ПДЦ МОДУЛ	Бр. въпросници
Разкриване N 1 – Стратегия: бизнес модел и инициативи, свързани с устойчивостта	10
Разкриване N 2 – Същественост по въпроси, свързани с устойчивостта	Не приложимо
Разкриване N 3 – Управление на съществеността на въпроси, свързани с устойчивостта Параграф 61: Предприети действия през отчетния период за подобряване на енергийната ефективност и намаляване на парниковите газове	7
Параграф 62: Политики, действия и цели във връзка с (i) работниците във веригата на стойността; и/или (ii) потребители и крайни ползватели; и/или (iii) засегнати общности	3
Параграф 64: Предприети действия за адресиране на нарушения в процедурите и стандартите за борба с корупцията и даването на подкупи.	8
Разкриване N 4 – Ключови партньори	7
Разкриване N 5 – Управление: отговорности във връзка с въпросите на устойчивостта	7

Модул за бизнес партньори

Модул за бизнес партньорите

Разкриване ВР 1 – Приходи от определени сектори

Разкриване ВР 2 – Съотношение между половете в органите за управление

Разкриване ВР 3 – Цели за намаляване на парниковите газове

Разкриване ВР 4 – Планове за преход към постигането на климатична неутралност

Разкриване ВР 5 – Физически рискове от климатичните промени

Разкриване ВР 6 – Относителен дял на опасни отпадъци и/или радиоактивни отпадъци

Разкриване ВР 7 – Ползване на международно признати инструменти

Разкриване ВР 8 – Процес на наблюдение на съответствието и механизмите за адресиране на нарушенията

Разкриване ВР 9 – Нарушение на Принципите за МНК на ОИСР и на Водещите принципи на ООН (включително принципите и правата, заложи в основните конвенции на МОТ и международното законодателство за правата на човека)

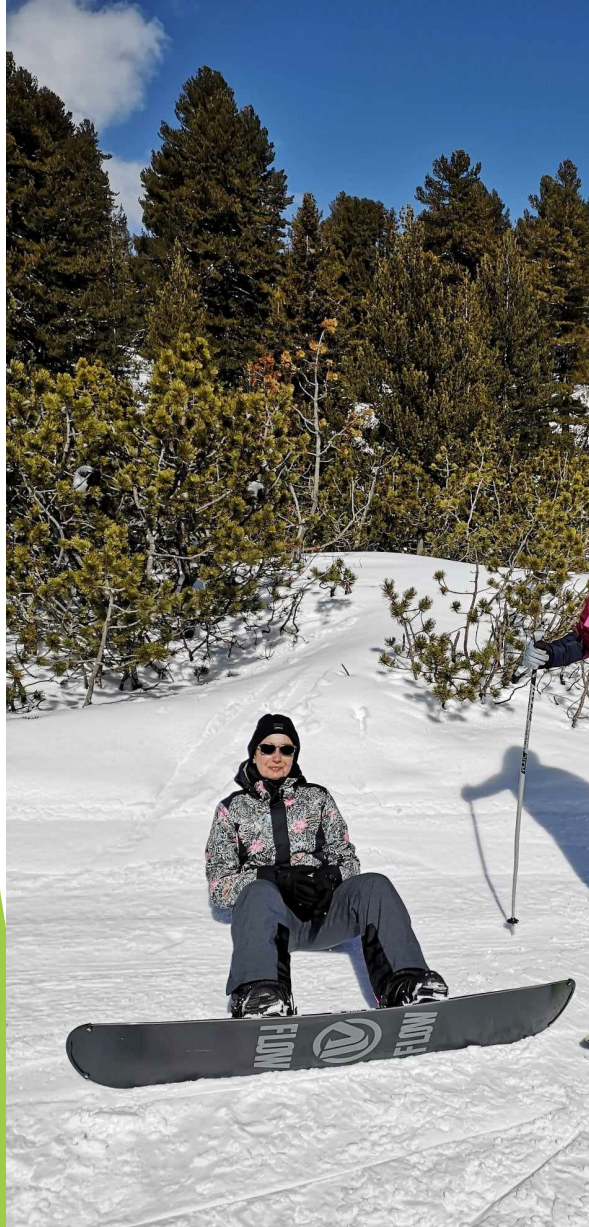
Разкриване ВР 10 – Баланс между личния и професионалния живот

Разкриване ВР 11 – Брой на приетите чираци

Вместо заключение - мисията възможна

- ▶ МСП незабавно да:
 - Започнат изготвянето и приемането на планове за преход, с ясни и постижими цели и показатели за напредък, който да отчитат и да събират съответните данни и доказателства за постигнатите резултати;
 - Ползват проекта на доброволния стандарт за нефинансово отчитане, като ориентир за изискваната информация. По него могат да се дават становища до края на май на <https://efrag.org/news/public-479/EFRAG%E2%80%99s-public-consultation-on-two-Exposure-Drafts-on-sustainability-reporting-standards-for-SMEs>;
- ▶ Големите компании, лидерите на вериги за доставка и финансовите институции, които са пионери в устойчивото развитие не само да бъдат пример, но да предлагат помощ, съвети, добри практики и подкрепа на МСП при изготвянето на плановете за преход и определянето на индикатори за изпълнението им.

Връзка с природата

Полезни връзки:

<https://www.iki.bas.bg/>

<https://bica-bg.org/>

<https://esc.bg/>

<https://www.eufunds.bg/bg>

<https://www.eesc.europa.eu/>

<https://www.europarl.europa.eu/portal/>

https://commission.europa.eu/index_en

<https://sgieurope.org/>